

JEAN MABIRE

DIVIZE CHARLEMAGNE

**Boj
francouzských
esesmanů
v Pomořanech**

**Jean Mabire, *Divize
Charlemagne* (Pardubice:
Nightingale Press, 2023)**

Autor: Karel Veliký

I kdyby všichni zradili, my zůstaneme věrni (z „Treuelied“)

Nedávno vyšel druhý díl trilogie Jeana Mabira o osudech francouzských dobrovolníků **Zbraní SS**, kteří se za druhé světové války rozhodli se zbraní v ruce bránit Evropu před hrozbou, že ji až k Atlantiku opanuje kremelská bolševická vláda. Knížka nese název *Divize Charlemagne* a podtitul avizuje stěžejní obsah: „Boj francouzských esesmanů v Pomořanech“.

Wir kämpfen für Freiheit, wir kämpfen für Hitler... *

První část líčí vedle historického pozadí především sám vznik jednotky na podzim roku 1944. Byla utvořena z veteránů rozpuštěné Francouzské dobrovolnické protibolševické legie (Légion Volontaires Français contre le bolchévisme, LVF), přeživších ze Sturmbrigade SS Frankreich, o které pojednává první díl, z Francouzů činných u různých říšských útvarů a organizací (Kriegsmarine, Nationalsozialistische-Kraftfahrkorps a Todtovy Schuttkommandos), a příslušníků Francouzské milice, jakož i nových dobrovolníků, přihlásivších se v Paříži rovnou do evropské armády SS.

Druhá část vypráví o výcviku, který trval tři měsíce na přelomu roků 1944-45 a na jehož konci je třetina esesmanů z celkového stavu divize (čítá ani ne sedm a půl tisíc mužů) plně bojeschopná. Mnoho z nich prošlo stážemi v Čechách – ženisté se cvičili v Hradištku u Štěchovic, pancrjegři u Benešova, celá skupina mladých studentů odjela do Junkerschule v Prosečnici u Neveklova. Mluví se o Voticích, Janovicích, o zamrzlé Vltavě a Sázavě. S vysokými nároky kontrastoval obecný nedostatek (jídla, výstroje), jednotka se však potýkala i s jiným problémem – vzhledem k rozdílné životní zkušenosti (veteráni východní kampaně vs. úplní nováčci) a vyhraněným politickým východiskům (evropští federalisté a socialisté vs. antikomunističtí nacionalisté, pohané vs. katolíci atd.) nebylo totiž vůbec snadné scelit muže do sevřeného šiku, kde rozdíly již nepůsobí.

Poslouchej, André [nikdy nezmešká mši], mohl by sis odpustit ten smích během rasových kurzů?

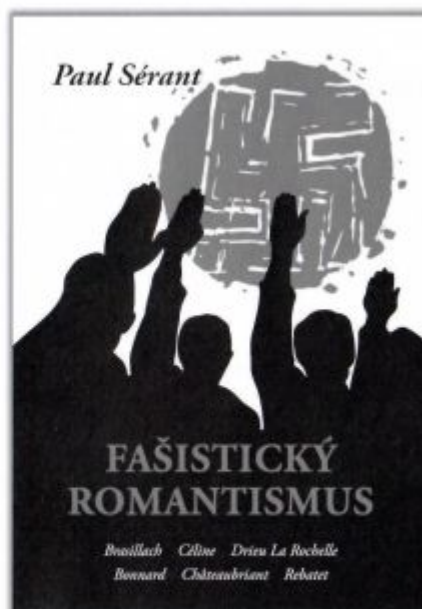
Kapitoly třetí, čtvrté a páté části jsou již o vlastním nasazení v Pomořanech. Příslušníci divize šli takřka z vlaků rovnou do první linie, s běžnou pěchotní výzbrojí včetně ručních protitankových zbraní. Boj pro Charlemagne začal 24. února 1945. Bez těžké výzbroje a techniky, rádiového spojení, dělostřelecké podpory i leteckého krytí čelili Francouzi mnohonásobné početní a technické převaze Sovětů. Není divu, že kolos Rudé armády divizi záhy rozdrtil a rozprášil. Již po dvou dnech přestala bojovat jako koordinované těleso, různé její části, od pluku přes prapory a roty až k různým kampfgruppe, přesto pomáhaly držet frontu ještě čtrnáct dní! Dorazily i protitankové a pěchotní kanony s obsluhami, Francouzi vyřadili několik desítek nepřátelských tanků, jejich vlastní ztráty ovšem byly zničující. Uráá paběda!

Paříž (1944)

Tolik suchý výčet faktů, který se v Mabirově způsobu podání mění v homérskou, strastiplnou odysseu.

Již jsme vydali

Mohlo by vás zajímat

Vydal Dělský potápeč <https://deliandiver.org> info@deliandiver.org

Doporučená četba – Jean Mabire, Paul Sérant

Kupříkladu:

Str. 121 Od sestavení brigády Charlemagne bezmála každý den někdo dezertuje. Občas i ve dvojici či trojici. Ne proto, aby se vyhnuli boji, ale právě naopak, aby se vplížili do řad jednotek mířících na frontu. Osamělí Francouzi bojují v divizích Totenkopf a Wiking. Najdeme je dokonce i ve Finsku či Rumunsku. Ani ne za měsíc takto zmizí více než dvě stě mužů. Pokaždé, když nějaká jednotka projde Wildfleckenem, aby se zformovala před odjezdem na frontu, odjede s několika francouzskými dobrovolníky navíc, tajně ukrytými v zavazadlech. „Být kufrem“ pro cestu na frontu se stává téměř posedlostí.

Nemálo jejich vrstevníků v Paříži zatím již trdluje podle negerských rytmů.

*„Dva nové americké slangové výrazy, Signal ukazuje, co za nimi vězí,“ stojí v podtitulku. Že ne tak málo, o tom svědčí, že židovský reportér nechal pak na znamení vítězství černého vojáka zatančit „jitterbug“ přímo na **Wagnerově** hrobě. Ten černobílý snímek s rozbombardovaným Wahnfriedem v pozadí není na síti již k nalezení...*

Fenomén Zazous bude časem vydáván div ne za odboj (jejich obdobou jsou české potápky, životní obzor tohoto typu vystihl Škvorecký, který se v jejich prostředí pohyboval, v postavičce Bulla Máchy). Zoot-Suiters, jejich americkým vzorům, věnuje *Signal* dvoustranu již v říjnovém čísle r. 1943.

Str. 123 [Zástupce pro výcvik] Standartenführer Zimmermann, jehož bleděmodrý pohled a orlí nos trochu zakrývají bodrost: „Žijeme ve strhující době, Brigadeführere. Před několika jsem francouzským důstojníkům řekl: ‚Nikdy nezapomeňte na to, co se stalo v roce 1866. Zatímco spolu bojovali Rakušané a Prusové, vzniklo Německo. To samé se děje s námi: Němci a Francouzi spolu bojovali a vznikla Evropa.‘“

Tentýž *Signal* v únorovém čísle r. 1944 píše: „Kdysi se nevěřilo, že spolu nebudou bojovat města a knížectví, a přece vznikly národní státy. Teď je třeba sjednotit Evropu!“

Str. 129 [Instruktor] Wilhelm Weber byl také raněn na noze a stojí jen s obtížemi.

Pouze železná vůle a protéza mu dovolují stát zpříma a chodit. Záleží mu na jediném: pochodovat, bít se, válčit. Francouzští esesmani mají konečně důstojníka, o jakém vždy snili: přímočarého, fanatického, naštvaného, ale spravedlivého, slušného, ale nemilosrdného.

Příklad, že to se sjednocováním není nijak snadné, čteme o stránku dál – Weber odmítá vyslovit byť i slovo francouzsky...

Str. 145n ...sestupují ze svatého kopce, kde stále plápolá obraz nepřemožitelného slunce. Oheň mizí v oblacích. Opět se zpívá. A zase je ticho. Muži se odmlčeli. Vědí, že pro mnoho z nich to je naposledy, co vidí znovuzrození slunce. Úsvit přijde s popelem, který rozfouká vítr. Ale v jejich očích budou plameny žít dál. Esesmani zhasnou své pochodně ve sněhu a opět se chopí zbraní. – Po křesťanských i pohanských oslavách se celá brigáda Charlemagne opět shromáždí poslední noci roku 1944 okolo veliké jedle. Stále zelený strom má představovat život, který se odmítá poddat smrti, triumf dne nad nocí a jaro, které vystřídá zimu. (...) Jeden po druhém zapalují svíce: plamínek za kamarády padlé v boji, plamínek za děti, které zůstaly v rodné zemi (...) Po ceremonii se slova ujme Brigadeführer Krukenberg: „Dobrovolníci! Nový rok je pro každého vojáka příležitostí k pohledu do budoucna... Buď Evropa padne, nebo společně zvítězíme...“ (...) Sieg Heil! Odpoví mu třikrát za sebou několik tisíc hrdel. – Sláva vítězství!“ Podivný výkřik na začátku roku 1945, v obležené říši, jejíž města hoří a hranice se bortí.

Str. 83 Germánský řád však v tomto hroutícím se světě zůstává pevný.

Str. 155 První roty jsou již předvolány na tetování. Operace je jednoduchá: jeden medik odebere kapku krve z ušního lalůčku a zjistí krevní skupinu. Další tetovacím strojkem vytetuje příslušné písmeno do levého podpaží. – Někteří jsou hrdí a dělají ramena: „Teď už nikdo nemůže říct, že nejsme praví esesmani.“ Mnoho dalších má obavy, že budou takto poznačeni na celý život.

Str. 157 Pár dní předtím se [dobrovolník Wickaert] střetl s několika francouzskými vězni, kteří stejně jako on vyklízeli ruiny na nádraží ve Fuldě: „Ty ses zbláznil – jít s fricama teď, kdy je pro ně všechno ztracený!“ – „Nic jste nepochopili. To protože je všechno ztraceno, vstoupil jsem do Zbraní SS.“

To je nietzscheánský „aktivní nihilismus“ v nejtvrďší praxi, mezi hmatatelnými troskami.

Str. 165nn Sedmnáctého února první francouzští esesmani odjíždějí na frontu. (...) „Bouře přichází!“ prohlásil Labourdette. – Tenhle mladý aspirant, třetí Francouz ve Zbraních SS, si ani na chvíli nepřipustí otázku, jestli se z tohoto dobrodružství

dostane se zdravou kůží. Bude bojovat. To je vše. Tečka. Je to fanatik, zcela uhranutý válečnickým řádem...

Str. 199 Velmi rychle zazní první výstřely. Francouzští esesmani padli na jednotku „Svobodných Němců“, bojujících v sovětských řadách. První střet v Pomořanech se 24. února odehraje mezi protikomunistickými Francouzi a antifašistickými Němci!

Str. 340 Tanky T-34 a Sherman [americký materiál již měsíce proudí v plných lodích] střílí granáty na francouzské pozice a ocelové střepiny létají všemi směry. Ale mužů Walterovy roty se zmocnila jakási opilost. Náhle čelí osudu, který hledali při vstupu do Zbraní SS. Je tu vteřina pravdy. Musí vyskočit ze svých děr, běžet, křičet a střílet. Na ničem jiném teď nezáleží, hlavně nepřestat, i přes strach a průjem v jejich střevech.

Zatímco se francouzští esesmani zoufale pokoušejí zadržet – řečeno jazykem propagandy – „rusko-tatarské“ a kdoví jaké další „divé asiatské hordy“ před vpádem do Evropy, na Západě jejich nepřátelští krajané vyrukovali s koloniálními vojáky („**Leclercovi Senegalci**“) a proti německému civilnímu obyvatelstvu je – jako za odměnu – tu a tam pustí ze řetězu. Jak dvojsečné! Neztratil snad při těchto mačetových orgiích černochoi definitivně svůj dosavadní respekt z bělocha?

„Vlak plný nováčků. Nápisy na vagonu svědčí o duchu dobrovolníků, kteří odjíždějí do výcvikového tábora,“ říká popiska k této fotografii na dvoustraně věnované francouzským adeptům černého řádu v Signalu z ledna 1944.

Str. 203 Zdrčení civilisté... V zázračnou neporazitelnou Říši věřili až do konce. Ale když opustili své statky, veškerou naději ztratili. Zlomená hrdost starých germánských kolonistů. Kolem nich se hroutí svět za svitu požárů a křiku znásilňovaných dívek. Adolf Hitler byl jejich bohem. Ale rudé tanky a děla zvěstují, že v Pomořanech je bůh mrtev. (...) Po obou stranách cesty jsou na frontu francouzští esesmani. Jim také nezůstává žádná naděje a budoucnost. Jen odvaha a věrnost.

Str. 283 S vozy a koňmi připomínají pěšáci divize Charlemagne přeživší z napoleonského tažení, které také skončilo katastrofou.

V té spoušti žijeme! Vždyť Evropa od pětáctýřicátého není již samostatným subjektem, nýbrž pouhým objektem politického zájmu vítězných velmocí. V posledních desetiletích jedna z nich upevňuje své strategické pozice v zemích dobytých „studenou válkou“ na bývalém spojenci a veleúspěšnou subverzní činností (ve smyslu „rozděl a panuj“) si momentálně rozšířila předpolí k budoucímu konečnému tažení za sibiřskými zdroji daleko na východ, ať už momentální bratrovražedné boje mezi východními slovanskými domorodci skončí jakkoli. A my „Czechs“? V těchto velkoprostorech jestřábů jsme chtě nechtě vždy jen travou, která se stáčí, jak vítr z jejich křídel (jakkoli opelichaných) fouká...

Poznámka:

* Nejen za svobodu „pro něco“ místo „od něčeho“; také za svobodu nezadlužovat se a za svobodu nerozplynout se v tavícím kotlíku. „Krev proti zlatu.“